

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od 6. i 12. sata po cijeni od . . . . . 10 helera	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od 6. i 12. sata po cijeni od 2-30
U manjim . . . . . 12 helera	U Beogradu na dostavu u kuću 3-
	U manjim 4-30

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon br. 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

RATNI IZVJESTAJI

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 17. januara.

Talijansko bojište:

Između Brest-Litovsku, ako se ocjenjuje prema izvještajima pojedinih sjednica, ne izgledaju za sada tako, da bi preveliki optimizam bio na mjestu. Držanju ruskih delegata, — sa Trockim na čelu, — nedostaje u mnogom čemu ona predusretljivost, koja bi trebala da bude, obzirom na haotički položaj nekadašnje carevine. Dijelom neosnovani, a dijelom pretjerani zahtjevi protivnikovi dali su diplomatskim, a još više vojničkim predstavnicima četvornog saveza povoda, da svoje stanovište kratko i razgovjetno preciziraju, da jedan dio ruskih predloga — najkraće moraju odbiti. Ovo je naročito važno u pitanju povlačenja četa iz posljednjih krajeva prije zaključenja opšteg mira. U posljednjoj sjednici dodirnuo je državni tajnik pl. Kühlmann ponovo ovo sporno pitanje i formulisao gledište središnjih vlasti u tom smislu, da je potpuno povlačenje vojske nemoguće. Jedino bi se moglo preuzeti — a i to samo pod izvjesnim okolnostima — smanjivanje četa, što se nalaze na neprijateljskom zemljištu.

Načelnik glavnog stožera,

Sila i mir

Pregovori u Brest-Litovsku, ako se ocjenjuje prema izvještajima pojedinih sjednica, ne izgledaju za sada tako, da bi preveliki optimizam bio na mjestu. Držanju ruskih delegata, — sa Trockim na čelu, — nedostaje u mnogom čemu ona predusretljivost, koja bi trebala da bude, obzirom na haotički položaj nekadašnje carevine. Dijelom neosnovani, a dijelom pretjerani zahtjevi protivnikovi dali su diplomatskim, a još više vojničkim predstavnicima četvornog saveza povoda, da svoje stanovište kratko i razgovjetno preciziraju, da jedan dio ruskih predloga — najkraće moraju odbiti. Ovo je naročito važno u pitanju povlačenja četa iz posljednjih krajeva prije zaključenja opšteg mira. U posljednjoj sjednici dodirnuo je državni tajnik pl. Kühlmann ponovo ovo sporno pitanje i formulisao gledište središnjih vlasti u tom smislu, da je potpuno povlačenje vojske nemoguće. Jedino bi se moglo preuzeti — a i to samo pod izvjesnim okolnostima — smanjivanje četa, što se nalaze na neprijateljskom zemljištu.

Pri svim debatama, koje su do sada vodjene u Brest-Litovsku, kadšto oštro, ali i sa otvorenošću, koja zaslužuje priznanje, ispala je lažna perspektiva, iz koje su predstavnici ruske vlade htjeli da posmatraju svoj položaj u okviru nove republike. Kod stola za pregovaranje govorili su kao ljudi, koji osjećaju za sobom cijelu, zatvorenu, zemlju, govorili su kao pobjednici. Njihovi zahtjevi za pravo samoodređenja Poljaka, Kuronaca, Litavaca, išli su dalje, nego što bi to bilo opravdano unutrašnjim, potpuno nejasnim položajem Rusije. Razlaganja o ovoj tački, koja su generalu Hoffmannu dala povoda za veoma pogodne replike, učinila su pitanje o vlasti boljševičke vlade naročitim predmetom diskusije. Na to je izjavio Trocki, da se njegova vlast odista osniva na sili, pošto nikada i nigdje ne može jedna vlada postojati bez sile. Naravno, da je propustio uporediti u ovom trenutku još ni izdaleka ne konsolidovanu vlast maksimalista sa onom drugom, homogenom silom četvornog saveza, koja sa opravdanim ponosom gleda na svoje djelovanje u toku tri i pol godine rata. Ovakvo jedno upoređenje bilo bi međutim veoma ljevovito, jer bi ga poučilo, da bi se moralo glasiti o zahtjevima dviju pregovaračkih stranaka, — prema odnošaju ova dva nejednaka faktora sile.

Ruski ultimatum Rumunjskoj. — Pokušan atentat na Lenjina. — Pred Kerjenskijevim uapšenjem?

Na isti način izgubio je Lav Trocki stvarno zemljište ispod nogu, kad je sa negodovanjem odbio prigovor jednog njemačkog delegata, da u novoj Rusiji svaki ne-maksimalista spada izvan zakona. U ovom trenutku je valjda zaboravio, kako svaki dan dolazi čitava bujica vijesti o apšenjima, nasilju i progonstvima, koja vrše njegovi partijski drugovi protiv onih, što drukčije misle. Previdio je značenje posljednjeg događaja, koji je ruska žica javila, — uapšenje rumunjskog poslanika u Petrogradu. Pri svemu priznanju ovog slučaja kao represalije, ovaj akt predstavlja čak i onda veliku nedosljednost, ako se upotrijebi izgovor povrede međunarodnog prava, — zna se, da nekakvo međunarodno pravo već odavno ne postoji. Pri svemu tomu: poslanik jedne strane države uživa pravo eksteritorijalnosti, koje mu čak u slučaju prekida diplomatskih odnosa dopušta slobodan odlazak. Međutim ovdje stoji stvar ipak drukčije, pošto se ovdje radi o poslaniku jedne zemlje, koja je de facto saveznik Rusije, te već zbog toga dvared drukčije postupanje i u drugom načinu zaslužuje. Zato čin Trockij veoma nepravo, ako — umjesto da prosto prijedje preko njemačkog prigovora, — svojim protestom privlači pažnju Evrope na protivnosti, koje moraju diskreditovati njegovu ozbiljnost i častnost. Četvornom savezu može biti svejedno, kako ruska vlada postupa sa svojim saveznicima, ali takvi simptomi ne smiju biti svejedno za način mišljenja ljudi, koji sjede za pregovaračkim stolom sa predstavnicima takve vlade. Jer oni potkopavaju povjerenje prema posrednicima boljševika isto kao i nadu za mir, koji Rusija želi.

Pregovori za mir

Mirovna sjednica u Brest-Litovsku

Sjednice teritorijalne komisije.

Brest-Litovsk, 17. januara.

15. ovog mjeseca održate su još dvije sjednice austro-ugarsko-njemačko-ruske komisije, kojoj je zahtatak, da reguliše pojedina teritorijalna i politička pitanja. Grof Czernin, koji je obolio, za sada ne može učestvovati u pregovorima. Predsjednik ruske delegacije opet se vratio na već ranije diskutovano pitanje o učešću predstavnika okupiranih krajeva i predložio, da ti predstavnici sada učestvuju u pregovorima, da bi im se dala prilika, da dokažu svoje pravo o zastupanju naroda pred cijelim svijetom, koje se sa ruske strane spori. Državni tajnik pl. Kühlmann ponovo je izjavio, da je voljan, da primi takve predstavnike kao učesnike u pregovorima. No, rekao je Kühlmann, on na to pristaje pod već ranije iznešenom pred-

stavkom, da će i ruska delegacija učešće tih predstavnika u pregovorima shvatiti na taj način, što će se sa ruske strane odašiljanjem tih delegata priznati rezumicijom, da su te oblasti postale zasebne države. Gospodin Trocki izjavio je, da nije u stanju da usvoji tu pretpostavku, pošto ne može priznati, da bi ti predstavnici bili u stanju da predstavljaju volju cjelokupnog stanovništva tih krajeva. Time prijedlog učinjen u svoje vrijeme, veli on, sam od sebe pada. U vezi sa tom diskusijom Kühlmann je utvrdio, da se raznoliko shvaćanje, koje imaju obje pregovarajuće strane o pitanju, kakav bi značaj imale odluke narodnih predstavnika, koja postoje u okupiranim krajevima, i u toku potanke diskusije nije dalo složiti na kakvoj srednjoj liniji. No Kühlmann je dodao, da ova okolnost ne mora dovesti do propasti pregovora, pošto su saveznička izaslanstva od početka zauzela gledište, da se izazove o tim pitanjima izjava narodne volje na širokoj osnovi. Ako bi pošlo za rukom, da se dođe do sporazuma o uslovima te izjave narodne volje na širokoj osnovi, to po njegovom mišljenju nebi moglo opravdati propadanje pregovora sa zamašnim posljedicama, koje bi bile u vezi s time: različenje mišljenju o tome, da li bi ta izjava narodne volje imala biti konstitutivna ili potvrđujuća. Gosp. Trocki, priznajući, da bi produženje pregovora o dosadašnjem predmetu, bar u sadašnjem stadijumu bilo izlišno, izjavio je da bi po njegovom mišljenju za praktično riješenje toga pitanja u stvari bilo ravnodušno, koji bi organ od strane ove ili one vlade ma kada ranije preuzet bio priznat, kada bi bile stvorene pretpostavke, koje su po njegovom mišljenju potrebne za narodno glasanje. Prema tome, rekao je, u glavnom jestalo do toga, da se osigura nezavisnost i sloboda izražavanje volje dotičnih naroda. Radi obezbjeđenja značaja pak toga izražavanja volje bilo bi potrebno, da se tome koraku ne da samo potvrđujuć, već i konstitutivni karakter. Prilikom diskusije o prijedlogu, podnešenom od strane državnog tajnika pl. Kühlmanna, da se ta odlučna narodna glasanja preduzmu u vremenu od zaključenja mira sa Rusijom, na do najdalje godinu dana poslije zaključenja opšteg mira, g. Trocki odmah je pokrenuo pitanje o napuštanju okupiranih krajeva. Naveo je, da ne postoje dovoljni razlozi, zbog kojih bi se sudbina oblasti u pitanju dovela u vezu sa daljim tokom rata. Do duše, uspostavljenjem mirnoga saobraćaja između objiju strana, produženje rata na ostalim bojištima nebi bilo isključeno. On je, veli, mišljenja, ne želeći za sada označavati naročiti rok, da se pitanje o sudbini sada okupiranih krajeva mora dovesti u vezu sa zaključenjem

miru na istočnom bojištu. Na suprot tome ukazao je državni tajnik pl. Kühlmann prije svega na to, da su saveznici već u veliko izišli u susret time, što su izjavili da su voljni, da krajeve, koji potpadaju pod član prvi njemačko-austro-ugarske formulacije bez obzira na dalji tok svjetskog rata napuste već po izvršenju ruske demobilizacije. Dalja predusretljivost saveznika u toj tački on smatra da nije isključena, ako bi se u drugim tačkama postigao sporazum. Ali kako bi (Ovdje izgleda da je izostalo nekoliko riječi, prim. ured.) ponovo razbuktavanje borbe na istočnom frontu, pri produženju rata na ostalim frontovima, bilo svakako mnogo jače, nego li poslije zaključenog opšteg mira, to on mora označiti kao isključeno, da se za ispražnjenje oblasti, navedenih u članu II. austro-ugarsko-njemačkog nacarta, odredi vrijeme, koje ne vodi računa o opštem miru. Trocki je odgovorio, da on u srednjivanju opstanka dotičnih naroda prema svojoj volji nalazi najboljeg jamstva protiv ponovnog oživljavanja rata na istočnom frontu. Državni tajnik pl. Kühlmann je utvrdio, da među strankama vlada saglasnost u želji, da se što je moguće prije okonča stanje, koje je ratom stvoreno. Poslije odgovora predsjednika ruskog izaslanstva sjednica je odložena do 5 sati poslije podne.

Državni tajnik Kühlmann je u 5 sati poslije podne otvorio sjednicu ovim govorom: Gospodo! Mi smo danas prije podne okončali naš dogovor o ispražnjenju posjednutih oblasti i sa žaljenjem morali utvrditi, da na protivnoj strani, i ako su naši navedeni razlozi bili potpuno uvjerljive prirode, nije postojala naklonost, da se ma kojim načinom prihvate naša razlaganja. Mi ćemo pristupiti debati o drugoj tački, koja se tiče opšteg političkog pretpostavaka, pod kojima bi se imalo da izvrši pravo samoodređenja. Glavno pitanje u odgovoru na taj zbir pitanja biće u tome, u koliko će prisustvo četa u dotičnim oblastima ometati slobodu glasanja, odnosno izbor mještacke skupštine. Saveznička izaslanstva se rukovode, potpuno iskrenom namjerom, da se za glasanje odnosno izbor uspostavi što je moguće veća mjera potpune političke slobode, koja se sa okolnostima slaže. To je, po prirodi same stvari, u većem dijelu vojničko pitanje. Okvir, u kome se debata o tome pitanju može kretati, poučen je vojničkim potrebama, preko koga mi ne smijemo prelaziti. Oba gledišta, o kojima se može debatovati, ova su: Potreban je izvjestan broj naoružanih i discipliniranih boračkih snaga radi držanja javnog reda. Jedan dio sad vojnički

organizovanih snaga je potreban, da bi se održao u toku ekonomni rad u zemlji. Mi s naše strane dajemo obećanje na obavezan način, da se tako organizovane snage o onim oblastima, kojih se to tiče, neće ni u koliko mještati niti će vršiti kakav politički pritisak. S tog gledišta polazeći mi bezuslovno zastupamo postavku, da prisustvo tih snaga neće nina koji način smetati slobodi glasanja, pa s toga da njihovo javljenje u tim oblastima neće nikako krniti političku slobodu glasanja.

Predsjednik ruskog izaslanstva ponovo se vratio na pitanje o ispražnjenju posjednutih oblasti. Povodom molbe predsjednika, da govori o predmetu, naročito o pitanju, pod kojim uslovima treba da se izvrši glasanje, koje bi se, prema obostranom gledištu, imalo da smatra kao važeće, a ne kao pod vojničkim pritiskom izvršeno, Trocki je izjavio, da je njemu prije svega potrebno, da bude potpuno načisto s pitanjem o ispražnjenju. To međutim kod njega još nije slučaj. Državni tajnik pl. Kühlmann je odgovorio, da se on nalazio pod utiskom, da je to pitanje debatovano prije podne dovoljno bilo objašnjeno. Ako to pak nije slučaj, onda on nema ništa protiv, toga, da predsjednik ruskog izaslanstva i dalje o tom predmetu govori.

On ne može preuzeti odgovornost za to, da će u vremenu, koje za glasanje stvarno dolazi u pitanje, vojni razlozi omogućiti potpunu evakuaciju oblasti. Za svakoga je jasno, da čak i kod uredjenja narodne žandarmerije, za koju su saveznici potpuno spremni, sigurnosna služba u ovini dalekim i nepouzdanim oblastima u roku, za koji se glasanje ima izvesti, ne može biti potpuno regulisana, da bi vojničko osiguranje reda bilo sasvim suvišno. Minimalni program saveznika postavljjen je uzimajući brifljivo u obzir vojničke potrebe, a za diskutovati u pojednostima saveznici su spremni. Stvar će biti u tome, da li je po mišljenju predsjednika ruske delegacije moguće glasanje izbora u okviru, kako ga predlažu saveznici, to znači, da li se prema ovim već definisanim, neznatnim organizovanim snagama pravo glasanja ili izbora može smatrati kao slobodno od vojničkog pritiska ili ne. Gospodin Trocki izjavljuje, da na ovo pitanje ne može sada odgovoriti na način, koji bi bio od praktičnog političkog značenja za pregovore, te je jasno, da bi postavljanje svih ostalih pitanja, što ovamo spadaju, uz pitanje o povlačenju četa, dalo približnu sliku o tome, pod kakvim uslovima bi se spomenuto glasanje izvelo. Najprije se mora ograničiti na to, da bi prisutnost tih organizovanih snaga, što su u pitanju, po ruskom mišljenju veoma nezgodno smetala značenju glasanja. U uskoj vezi sa tim pitanjem stoji i pitanje o povratku bjeGUNACA i evakuiranih iz posjednutih oblasti. Po njegovom mišljenju može glasanje biti tek onda, kad se većina tih bjeGUNACA i evakuiranih vrati u svoju domovinu. Ovo formulisanje, izvedeno u dokumentu, kako ga je predala njemačka i austro-ugarska delegacija, čini mi se, kao da suviše ograničava. Državni

PODLISTAK

Biser Jadrana

Lokrum.

Između tolikih ostrva i ostrvica, koji se nižu poput zelenog djevdana uzduž dalmatinske obale i njezini su najljepši uredi obrana, radi svog vrlo zgodnog topografskog i klimatičkog položaja ističe se maleno ostrvo Lokrum, pravom nazvano „biser Jadrana“. Poput cvjetne, goleme ladje diže se iz morskih grudi na jugoistočnoj strani Dubrovnika, te izgleda, da je tu postavljen kao prirodna odbrana slavne naše Atine. U tom malenom prostoru od koje 5.60 km. bogata južna flora razasula je sve obilje svojih čara, te je maleno ostrvo Lokrum zbilja neka vrsta dalmatinske Madeire, koja u sebi ima sav čar tropskih krajeva. Najviši vrhunac na ostrvu uzdiže se do 91 m. u visinu, gdje je namještena tvrđava, otkuda se otvara divan pogled na sinje more, na bezbroj ostrih grebena i zelenih ostrva, na drevni grad, koji iz te visine izgleda nekud pust i osamljen, dok se oštri vrhunci kubeta njegovih monumentalnih crkava ističu u plavoj vedrini bistroga južnoga neba poput bijelih soomenika nad pustim grobljem utru-

nule slave. To malo ostrvo ima i svoju povijest, koju je vrijedno zabilježiti.

Stare kronike spominju, da su na Lokrumu još početkom XI. vijeka stanovali kaludjeri sv. Benedikta. Nabožna legenda pripovijeda, da se je dana 21. marta, kad katolička crkva slavi usponu sv. Benedikta, 1023. god. bio pojavio strašan požar u Dubrovniku, koji je prijetio da će uništiti grad. Stanovnici se tim povodom zavjetovase svecu, da će sagraditi crkvu na Lokrumu, ako zaštititi grad od požara i zbilja, kako drevna tradicija priča, vatra se kroz malo vremena ugasi. Dubrovčani izvrše svoj zavjet i tako se na Lokrumu usele kaludjeri sv. Benedikta. Naravno, da su danas od toga samostana i crkve ostale samo ruševine, ali se još čuvaju netaknute grobnice dubrovačkog nadbiskupa Živka i kneza Lampredija.

Razni kraljevi, knezovi i velmože odbariše ostrvo Lokrum i samostan sv. Benedikta raznim poklonima i povlasticama. Spomena su vrijedni knezovi Ljudevit i Deša, banovi Slavogost i Borčić, te kraljevi Radoslav i Bodin! Rimski papa Celestin III pokloni kaludjerima samostan „Gospojina od Rožate“, sagradjen u dubrovačkoj Rijeci.

U XIV vijeku na ostrvu Lokrumu, bi pokopan Šišman, mladi kralj bugarski, koji umre u Dubrovniku na bijegu

sa svojom majkom Teodorom, iz kraljevske obitelji Paleologa.

Godine 1373. sastadoše se na Lokrumu bosanski kralj Tvrtko ponosni i Balša, gospodar Zete, da saslušaju savjete mudrog dubrovačkog vijeća u nekom sporu, koji je bio nastao između oba vladara u pogledu državnih granica.

Za krstaških vojna na Lokrumu spasi se od oluje, koja ga je bila pri povratku zatekla na moru, engleski kralj Rikard lavlje srca. Nakon kobne bitke kod Nikopolja (1396.) na ostrvo se iskrcava kralj Sigismund.

Prigodom katastrofalnog zemljotresa, koji je zadesio Dubrovnik 6. aprila 1667. na Lokrumu se spasiše mnoge porodice i nadjoše tu konačište.

Kad se za napoleonskih ratova dubrovačka republika našla u oskudici, proda ostrvo za 60.000 dukata domaćim sinovima: Bersi, Mitroviću, Androviću i Tomašiću, koji ga između sebe razdijeliše.

Nakon svih tih događaja napokon danom 29. januara 1806. zaleprša austrijski barjak na tvrđavici i od toga doba Lokrum pripada austro-ugarskoj monarhiji.

Prigodom katastrofalnog zemljotresa, koji se zadesio u blizini ostrva, ondašnji nadvojvoda, a docniji meksi-

kanski car Maksimilijan, posjeti prvi put Lokrum i to mu ubavo ostrvo tako omililo, da odlučio, da na njemu sagradi ljetovalište za svoj boravak i njegove visoke supruge Charlotte. I zbilja nakon malo Lokrum, koji je do onda bio zanemaren i prepušten samom sebi, pretvori se u pravi Eden. Nadvojvoda Maksimilijan posvema preuredi drevni samostan, uzdignuvši nad njim krasnu terasu, koju nazva „Belvedere“, da se s nje naužiše ubavog pogleda na sinje more, na izlaz i zalaz sunca, na sve čarobne igre svjetla i valova, koje se danomice uvijek različito obigravaju na prostranim grudima Jadrana, na drevni grad i okolicu, na čitavu dakle klasičnu ljepotu, koju poljepsava i ukrasuje južno naše nebo. Osim toga uredi park, šumice i putove, dađe urediti šetališta, cvjetnjake i t. d. Presadi tropsku floru iz Arabije i Indije tako, da Lokrum kroz kratko vrijeme pretvori u jedan od najubavijih boravišta na čitavom Jadranskom moru.

Svoje najljepše dane života, kako u jednoj kratkoj pjesmi, koju je sam car meksikanski spjevao, spominje, sprovede sa svojom visokom suprugom u tom divnom kraju no na žalost za kratko vrijeme. Udes ga zanjihao onamo preko zlokobnog oceana, gdje nadje ju-načku smrt 19. juna 1867. godine. Priča se, da se je pri odlasku u Meksiko

slavni car sjetio svog omiljenog Lokruma i poslao posljednji pozdrav Dubrovniku i ubavom ostrvu, kojega nije mogao prežaliti.

I ponovno taj „biser Jadrana“ osta obudovljen i zanemaren. Bujna južna flora preuzme maha i pretvori ostrvo, staze ostade zapuštene, puteljci zarasli šikarjem, veličanstveni park prepušten posve neobuzdivom rasteњу, koje ga posve preobrazila.

U tom stanju nadje Lokrum blagopokojni car i kralj Franjo Josip I., kad je 30. aprila 1875. god. prigodom posjeta Dalmacije, stupio prvi put na ostrvo. No, i pored zapanjenosti i zanemaranosti, Lokrum sačuva opet svoj čar i svoju privlačivu snagu tako, da ga blagopokojni careviti Rudolf otkupi za sebe i tu sa svojom visokom suprugom Stefanijom preboravi nekoliko časova svoje mladosti.

Tako Lokrum ponovno uskrasno pod mudrom upravom svog visokog gospodara. Park se posvema preobrazila, staze i puteljci budu uredjeni, stan ponovljen, čitavo ostrvo dakle s temelja bude preuredjeno.

No i ta idila kratko potraje. Nakon rane smrti svog kraljevskog posjetioca i gospodara, bude uprava ostrva 5. maja 1891. povjerena fratrima sv. Dominika, kao baština mlado nadvojvotkinje

tajnik pl. Kühlmann izjavljuje, da je spreman pristati bez daljega na to, da bi principijelno bje-gunci imali prava na povratak u domovinu. Ali je ipak zadatak upravnih nadležstava, da utvrde, da li bi se i koji bi izuzeci od ovog opšteg pravila mogli odrediti. On moli predgovornika, da dopusti, kako bi materijal o tome bio pristupačan, na šta je Trocki pristao.

Plenarna sednica delegacija.

Kb. Brest-Litovsk, 17. januara. Danas prije podne sastala su se saveznička izaslanstva radi međusobnog povjerljivog dogovora. Državni tajnik pl. Kühlmann obavijestio je u po-dužem govoru ostale delegate o toku pregovora vodjenih posljednjih dana sa ruskim predstavnicima radi uredjenja političkih i teritorijalnih pitanja. Predsjednici turskog i bugarskog izaslanstva jednodušno su izrazili državnom tajniku svoju potpunu saglasnost i svoju zahvalnost.

Privredni odbor u Brest-Litovsku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 17. januara. Trocki je brzojavio Petrograd, da na pregovorima u Brest-Litovsku ima da učestvuje i naročiti privredni odbor. Ovaj odbor ima odmah da otputuje u Brest-Litovsk.

Srpski krunski savjet za neodložne mirovne pregovore?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Beč, 17. januara.

Ukrajinski dopisni ured javlja iz Stockholma: Kako „Izvjestica“ javlja, u Solunu je održan srpski krunski savjet, u kome je riješeno, da se rat okonča i da se odmah pristupi pregovorima za mir.

Jedini put ka opštem miru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Ženeva, 17. januara. Pariski „Journal“ piše, da jedini put, koji vodi ka opštem miru, jest odluka na najbližu.

Ukrajina i središnje vlasti.

Kb. Brest-Litovsk, 17. januara. Zbog slabosti grofa Czernina za danas zakazana povjerljiva konferencija sa ukrajinskim izaslanicama održana je u njegovom privatnom stanu. Konferencija, koja je trajala 1 i po sat, a u kojoj su učestvovali i njemački izaslanici u punom broju, dovela je do uspostavljanja načelnog sporazuma o budućem političkom odnosu između središnjih vlasti i Ukrajine, te je time učinjen odlučan korak unaprijed. Utvrđeno je, da se sutra produže ti povjerljivi pregovori, koji će se tići privrednog polja. Pošto se zaključilo povjerljiva izmjena mišljenja, što se očekuje da će biti u kratkom vremenu, pristupiće se savjetovanju u pojedinosti.

Produženo primirje na mjesec dana.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Stockholm, 17. januara. Petrogradski „Dien“ javlja, da je na inicijativu Trockog produženo primirje na mjesec dana.

Učešće bavarskog zastupnika u mirovnim pregovorima.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
München, 17. januara.

Bavarski državni list javlja: Prema sporazumu s državnim kancelarom u mirovnim pregovorima s Rusijom učestvovali i bavarski zastupnik. Za bavarskog zastupnika imenovan je, s kraljevim odobrenjem,

državni ministar grof Podewils. On će uskoro otputovati u Berlin, odakle će poslije konferencija u ministarstvu spoljnih poslova otići u mjesto, gdje se vode pregovori.

Nikakve izmene u ustupima za njemačke pregovorače.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 17. januara.

U sjednici glavnog odbora Reichstaga je izjavio podtajnik Busche: „U ime državnog kancelara mogu izjaviti, da u ustupima, koje je državni tajnik pl. Kühlmann dobio za pregovore u Brest-Litovsku, nema nikakvih izmjena. Ovim se pobijaju sve vijesti, koje su ušle u štampu u stanovništvu.“

Narodni odbor protiv mira.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Stockholm, 17. januara.

Kako se iz Petrograda javlja, u ponedjeljak noću savjetovali su se članovi narodnog odbora sa narodnim komesarima i primjetili ovima, da vode najveštu mirovnu politiku. Narodni komesari su trebali da pošlju u Brest-Litovsk diplomate sa spremom i sposobnost Czernina i Kühlmanna; članovi ruskog izaslanstva su trebali odmah u početku da upozore na to, da mirovne uslove središnjih vlasti Rusija ne može primiti. Narodni odbor ne odobrava produženje pregovora u sadanjem okviru i poziva Lenjina, da i on učestvuje u pregovorima, ako bi Hertling došao u Brest-Litovsk.

Elsas i Lotaringija su njemačke zemlje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Rotterdam, 17. januara.

Predsjednik najvećeg britanskog socijalističkog udruženja izjavljuje u jednom dopisu „Daily Chronicle“ na suprot istom listu objavljenom dopisu Alberta Thomasa o Elzasu i Lotaringiji, da Albert Thomas previdja, da su stanovnici Elzasa i Lotaringije po rasli jeziku većinom Nijemci i da su još godine 1871. čak i poslije dvjestogodišnje francuske okupacije preko 80% govorili njemačkim kao kulturnim jezikom. Cjelokupni socijalistički pokret nije voljan nijedan dan da produži rat, da bi Francuskoj omogućio ponovno osvojenje Elzasa i Lotaringije.

Apšenje rumunjskog poslanika

Dijamanti pušten na slobodu.
Kb. Petrograd, 17. januara.

(Izvještaj petrogradske bzojavne agencije). Narodni komesar Trocki naredio je, da se uapsi rumunjski poslanik Diamanti sa cjelokupnim osobljem poslanstva. Ovu je mjeru izazvalo neprijateljsko držanje protiv ruske vojske na ruskom frontu. Pošto su članovi ovdšnjeg diplomatskog tijela na svom sastanku protestovali protiv povrede članova diplomatskog zbora, posjetio je njegov doajen, američki poslanik sir Francis narodnog komesara Lenjina, koji je izjavio da će poslije savjetovanja narodnih komesara odgovoriti, da li će Diamanti biti pušten. U 4 sata ujutru naredio je Lenjin, da se rumunjski poslanik pusti.

Apšenje posljedica borba protiv rumunjskog imperijalizma.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Stockholm, 17. januara.

Apšenje petrogradskog rumunjskog poslanika Diamanti-ja i ultima-

tum ruske vlade Rumunjskoj samo je simptom protivnosti između njene vlade narodnih komesara i kralja Ferdinanda, koje već odavno postoje. Ruske čete su u stvari internirale rumunjskog kralja. Kralj Ferdinand je nedavno pokušao, da umakne od stražarenja ruskih četa zajedno sa svojom porodicom. Njegov pokušaj je međutim osujećen. Ruska vlada je pozvala rumunjski proletarijat, da se priključi revoluciji i uvjeravala vodju rumunjskih socijalista, Rakovskog, da će ga potpomagati u njegovoj borbi protiv rumunjske vlade i rumunjskog imperijalističkog građanstva.

Ultimatum Rusije Rumunjskoj

Za 24 sata traži se odgovor.
Kb. Petrograd, 17. januara.

Savjet narodnih komesara uputio je rumunjskoj vladi ovakav ultimatum: Javlja nam zapovjednik 49. divizije, da su rumunjske vlasti zauzele neprijateljsko držanje prema ruskim vojnicima i da ne propuštaju transporte životnih namirnica. Rumunjska vojska opkolila je 194. puk 49. divizije i razoružali su ga; isto je tako uapšen odbor 195. puka kao i austro-ugarski časnici, koji su bili došli da posjete ruske borbene redove. Savjet narodnih komesara traži da se puste ti vojnici i časnici i da se kazne vojne vlasti, koje su izvršile to apšenje, kao i garanciju o tome, da se takve stvari neće više događati. Ako na ovo za 24 sata ne dodje odgovor, mi ćemo svoju proklamaciju smatrati kao objavljivanje predika diplomatskih odnosa sa Rumunjskom i preduzećemo najenergičnije vojne mjere.

Lenjin s. r. Kriljenko, glavni zapovjednik s. r. Podovojski, narod. komesar s. r.

Rumunjske vlasti mora da se sele.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Rotterdam, 17. januara.

„Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Ruske vlasti u Kišinjevu su 31. januara otkazale stanove uredima rumunjske vlade, koji se tamo nalaze i naredile, da se rumunjske vlasti najdalje toga dana isele iz Kišinjeva.

Događaji u Rusiji

Radnički savjet otklonio obrazovanje ruske dobrovoljačke vojske.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 17. januara.

S ruske granice javljaju: Radnički i vojnički savjet u sjednici glavnog odbora s velikom je većinom otklonio Inovjevskijev predlog, da se obrazuje velika ruska dobrovoljačka vojska u svrhu odbrane ruske revolucije. Ta bi vojska imala preduzeti opet neprijateljstva, ako bi se osujetili pregovori za mir u Brest-Litovsku.

Prema stručnom mišljenju generalisima Kriljenka, koje se na sjednici pročitalo, ponovo je započinjanje neprijateljstva s tehničkim razloga nemoguće. U najboljem bi se slučaju mogao organizirati guelirski rat, koji bi ali središnje države lakoćom paralizirale.

Ova je odluka radničkog i vojničkog savjeta ponovni dokaz za neoslabljenju volju za mir većine ruskog naroda.

Agenti i časnici sporazumnih sila silom odstranjeni s ratnog područja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 17. januara.

S ruske granice javljaju: Kriljenko je na osnovu zaključka savjeta pučkih povjerenika odredio, da se silom s ratnog područja odstrane svi agenti i časnici sporazumnih sila, u koliko se još na tom području nalaze. U Minsku je uapšeno i sprovedeno u Petrograd 6 francuskih časnika, koji su se ondje skriveni zadržavali.

Atentat protiv Lenjina.

Kb. Petrograd, 17. januara.

Kada se juče Lenjin u automobilu vraćao sa ispraćaja jednog odreda socijalističke crvene garde, koji je odlazio na bojište, ispaljeno je na njega pet revolverskih metaka, od kojih ga nijedan nije pogodio.

Nezavisnost ruskih oblasti

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Basel, 17. januara.

„Matin“ javlja iz Londona: Još su mnoge druge oblasti, u kojima žive razne narodnosti, objavile svoju nezavisnost. Ona su obrazovala zasebne vlade, ili su izjavila da će to učiniti. Javlja se, da su mnoge provincije na sjeveru, kao oblast Arhangelsk, objavile svoju autonomiju.

Apšenje vodja menjševika

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Kopenhagen, 17. januara.

Kako „Politiken“ javlja iz Petrograda, revolucionarni tribunal je izdao zapovijest, da se uapse Černov, Čeretel, Skobeljev i još mnoga druga lica. Svi uapšeni su bili saradnici jednog novog lista, u kome su Lenjin i Trocki bili označeni kao agenti Njemačke.

Engleska priznaje boljševičku vladu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Kopenhagen, 17. januara.

„Daily Chronicle“ javlja, da je na putu u Petrograd nota vlade, kojom Engleska priznaje boljševičku vladu.

Sporazum između Lenjina i Ukrajincea.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Stockholm, 17. januara.

Između ukrajinskih izaslanika i Lenjina došlo je do potpunog sporazuma.

Prvo obustavljaju se sva neprijateljstva između ukrajinske vojske i boljševičkih četa; one će se sjediniti, da zajednički vojuju protiv protivnika revolucije. Opšta savezna ruska vlada biće zastupnica pojedinih državnih vlada. Rusija će se proglasiti federativnom republikom. Prva zadaća biće sklapanje mira i socijalizacija zemljišta, osim toga anuliraće se svi državni dugovi.

Prema tome postignut je sporazum u svemu prema Lenjinovim intencijama. Ovaj sporazum pridonjeo je mnogo, da su se prilike u donskom području znatno poboljšale.

Socijalistička vojska u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Haag, 17. januara.

„Daily News“ javlja iz Petrograda: U opštoj skupštini sovjeta je bilo govora o mogućnosti obrazovanja jedne socijalističke vojske.

Stišavanje u Njemačkoj

Kriza srećno svršena.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Berlin, 17. januara.

O krizi, koja je sad srećno stišana, piše „Lokalanzeiger“ na osnovu odličnog obavještenja:

Berlinske konferencije između državnog kancelara i vrhovne vojne uprave o pitanjima ratnih ciljeva mogu se smatrati kao okončane. Postignuto je stvarno poravnanje, u kome je vrhovna vojna uprava, kao što je i smjerala, zastupala samo vojničke interese. Poravnanje stvara za pregovore na istoku osnovne linije, a prema zapadu otvoren put, koji opet nalazi svoje granice u državnim potrebama njemačke carevine.

Japansko-američki odnosi

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Amsterdam, 17. januara.

„New-York Tribuna“ javlja iz Tokia, da se u japanskim trgovinskim središtima opaža sve veće neraspoloženje prema Americanima. Po naredbi japanskog ministarstva spoljnih poslova je uapšeno u Tokiju i Jokohami 37 američkih trgovaca i novinara, jer su, kako se vidi, osnovali organizaciju radi pomučivanja rusko-japanskih odnosa. Ovaj list, koji obično plavi strani svijet senzacionim vijestima iz Japana, ističe još, da su mjere japanske vlade u toliko značajnije, što su Američani izbačeni iz središta japanske oružne industrije.

Ratni zarobljenici

Sporazum između bugarskih i srpskih delegata.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Ženeva, 16. januara.

Prije nepunih dvadeset dana sastali su se ovdje delegati bugarskog i srpskog Crvenog Krsta radi konferencija i sporazuma o ratnim zarobljenicima. Na toj konferenciji došlo je do ovog sporazuma:

Srpski Crveni Krst ima u najkraćem vremenu da preda internacionalom odboru Crvenog Krsta u Ženevi spisak svih bugarskih ratnih zarobljenika. Isto to ima odmah po tom da uradi i bugarski Crveni Krst u pogledu srpskih zarobljenika u Bugarskoj.

Međunarodni odbor ima da prima svu korespondenciju i da je, po tim spisakovima, kao posrednik, odašilje srpskim i bugarskim zarobljenicima.

Crnogorski general Vešović položio oružje

Kako smo javili u svoje vrijeme, ubio je na 15. juna 1916. godine bivši crnogorski ministar i general Radovan Vešović austro-ugarskog nadporučnika Pečera, koji je imao za zadaću, da doprati generala Vešovića i njegovu braću na Cetinje. Vešović se od tog vremena sa nekolicinom svojih drugova i pristalica sakrivao po planinama. Preduzete su sve mjere, da ga se uhvati, ali su sve ostale bez uspjeha.

Sada je general Vešović sa svojim drugovima, među kojima se nalazi i bivši ministar pravde Rajčević, položio oružje kod kotarskog zapovjedništva u Andrijevici. Vešović i njegovi drugovi učestvuju u aktu milosti, proglašenom povodom rođendana cara i kralja Karla, jer su se unutar odredjenoga roka prijavili i predali carsko i kraljevskim vlastima u Crnoj Gori.

Jelisave, kćeri pok. kraljevića Rudolfa. Prošle godine preuzela je Lokrum nadvojvotkinja Jelisava udata kneginja Windschgrätz, kao svoju baštinu od go. Dominikanaca.

Jedan od najljepših ukrasa ostrva, koji čuva tolike dragocijene uspomene, je sam manastir i crkva, koja stoji nedaleko samostana. Osobito je interesantna povećana dvorana, koja je nekad služila kao bogomolja. U sredini dvorane nalaze se još fotelje, na kojemu je car Maksimilijan sjedio, primajući goste, a po stijenama više raznolikih portrati prlišnjih visokih gospodara ostrva i pojedinih historičkih ličnosti. Hodnik pak je osobito bogato urešen raznim klpovima i slikama, a u vrh vrata pojedinih odaja nalaze se ispisane razne mudre rečenice n. pr.:

„Teško je uvijek biti tužan, opasno uvijek veselo, ali uvijek iskren, znači biti srećan.“

„Ko hoće da uživa mir, neka mnogo sluša, a malo govori.“

„Odje imad caruje, tu sotona kraljuje“ i t. d.

Te je natpise dao ispisati prvi carski gospodar ostrva.

Još se do dana današnjega u samostanu čuva spavaća soba cara Maksimilijana, onakva, kakvu ju je ostavio prije njegovog sudbonosnog puta u Meksiko, nad posteljom stoje slike franjevačkih misionara, koji su stradali u Japanu.

Cvijetnjak oko samostana je osobito zanimljiv zbog tropskog rastlinja, kojim obiluje. Plameni i veliki cvijetovi Indije i južne Afrike isprepliću se našim domaćim cvijećem u bratski zagrljaj. Vite paome, lovori, vrbe, mirta i sva krasota južne flore rese tako zvani „Maksimilijanov park“, koji izgleda poput čarobnog vilinskog boravišta.

Na Lokrumu osobito je interesantno lijepo, maleno jezerce nazvano „Mrtvo more“, zakrčeno sa svih strana gustom borovom šumicom. To je jezerce slano, jer je u sveži s morem, a za oštre, vjetrovite južine, plusak valova, zalijetajući se preko hridine padne često u samo jezerce. To je ugodno prirodno kupalište, a osim toga nalaze se u njemu i razne šarolike školjke i pojedine vrste riba.

Danas zbog ratnog stanja Lokrum miruje, sniva o ljepim prošlim danima, a i o još ljepšoj i sjajnijoj budućnosti, kada se smiri ratna tužnja, koja već četvrtu godinu bijesni i vlada Evropom.

MALI PODLISTAK

Istorijski kalendar

Na današnji dan, 18. januara 1701. godine proglasio se brandenburški knez (Kurfürst) Friedrich III. za kralja pod imenom Friedrich I. Pošto je tada od dvaju provincija toga imena istočne i zapadne Pruske, samo istočna Pruska bila u njegovim rukama, to se

on proglasio za „kralja u Pruskoj“ („König in Preussen“), koji je naslov nosio i njegov nasljednik, „kralj vojvoda“ Friedrich Wilhelm I., a dugo vremena i treći pruski kralj Friedrich II., koji je vodio krvavi sedmogodišnji rat. Tek kada je ovaj prvom dijelom Poljske dobio i zapadnu Prusku, promijenio je svoj naslov u „pruski kralj“ („König von Preussen“). — 18. januara 1871. godine, za vrijeme opsade Parisa, proglašeno je u Versaillesu, gdje se tada nalazio njemački glavni stan, uspostavljanje Njemačkog carstva kao savezne države („Njemački savez“) („Deutscher Bund“), kakav je postojao od 1815. do 1866. godine, bio je samo državni savez. Razliku između državnog saveza i savezne države lijepo i opširno tretira znameniti srpski pravnik G. Stobčan Jovanović u svom „Državnom pravu“, sastavljeno iz 23. suverene njemačke države i tri njemačka slobodna grada (gradskih republika Hamburga, Lübecka i Bremena), a pod predsjedništvom pruskoga kralja, koji prima naslov njemačkoga cara. Poslije njemačkih vojnih uspjeha u jesen 1870. godine otpočeli su odmah pregovori između sjeveronjemačkog saveza (sastavljenog poslije rata 1866. godine iz Pruske, Saksone i marjih sjeveronjemačkih država sa sličnim ustavom, kao što je bio i donji ustav njemačkoga carstva) i južnonjemačkih država (Bavarske, Württembergke, Badenske i Hesenske), koje su još 1866. godine bili oružani protivnici Pruske, a koje su za učešće u ratu protiv Francuske zadobile tajnim vojnim konvencijama, ra-

ključenim krajem šezdesetih godina. Sa Badenskom i Hesenskom zaključeni su pregovori o stupanju u saveznu državu 15. novembra, sa Bavarskom 23. novembra, a sa Württembergskom 25. novembra, Bavarskoj su priznate mnoge zasebne privilegije, koje nijesu priznate ostalim saveznim državama (potpuno odvojena vojska u mirno doba, zasebna pošta, zasebna diplomacija itd.), a neke i Württembergskoj (ova se država 1904. godine dobrovoljno odrekla zasebne pošte). Po prethodnom sporazumu uputio je na to bavarski kralj Ludwig II. svojeručno pismo svima vladarima njemačkih država i senatima slobodnih gradskih republika, u kojemu predlaže, da se njemačko carstvo vaspostavi kao državni savez pod predsjedništvom pruskoga kralja, koji bi primio titulu njemačkoga cara. Pošto svi izjaviše svoj pristanak, 18. decembra 1870. godine naročito izaslanstvo parlamenta sjeveronjemačkog saveza ode u glavni stan u Versaillesu pruskom kralju i ponudi mu njemačku carsku krunu. Na čelu izaslanstva nalazio se onaj isti Simson, koji je već jednom, 1849. godine bio na čelu slične deputacije ponudu pruskom kralju Friedrichu Wilhelmu IV. njemačku carsku krunu, a koju je ovaj posljednji bio odbio riječima: „Nijesam Friedrich Veliki“. Kralj Wilhelm I. pak sada u Versaillesu naravno primi ponudjenu mu krunu, pošto je vaspostavljanje njemačkog carstva već u naprijed bilo ugovorima obezbijedjeno. Pošto je 17. januara 1871. godine u proglasu upućenom njemačkom narodu izjavio da prima carsku krunu i iz-

nio pobude i razloge koji ga na tome rukovode, izvršeno je na današnji dan, 18. januara u velikoj dvorani versailleskog dvorca pred iskupljenim njemačkim saveznim vladarima, predstavnicima saveznih vlada i visokim generalitetom svečano proklamovanje novoga carstva. Ustav njemačkog carstva konačno je primljen iste godine, a kao što rekostmo, u glavnom se oslanja na ustav ranijeg sjevero njemačkog saveza. Istoga dana, kada je ovo izvršeno u Versaillesu, bila se kod Verdunai u Sant-Quentin-skome kraju krvava borba između francuske vojske generala Faidherbea i njemačke vojske generala pl. Goebena — 18. januara 1873. godine umro je znameniti engleski romansijer Robert Bulwer, pravim imenom Edward George earl (grof) of Lytton. Bulwer je finansijski posmatrač i duhoviti prikazivač naročito engleskog života. Od njegovih romana pomenućemo samo „Peiham“, „Eugen Aram“, divni roman „The last days of Pompeji“ („Posljednji dani Pompeje“ 1834. godine) i „Rizenzi“ (1834. godine). Razvedena su pruga earla Lyttonskog, Rosina bavila se takođe književnošću, a isto tako i njegov sin Edward Robert earl Lyttonski, koji je od 1876. do 1880. godine bio visokralj Indije, a od 1887. do 1891. godine ambasador u Parizu, na kojemu je mjestu i umro.

Samoodredjenje Indije

Zaključak nacionalističke konferencije u Kalkuti

Haag, 17. januara.

Nacionalistička konferencija, koja je održana u Kalkuti, jednoglasno je u završnoj sjednici primila prijedlog, kojim se zahtjeva da se u određenom kratkom vremenu uspostavi odgovorna samostalna vlada Indije. U međuvremenu će Indijom upravljati privremena vlada, prema prijedlogu kongresa muslimana.

Afera Caillauxa

Uapšenje poslanika Loustalota.

Kb. Paris, 17. januara.

Danas poslije podne uapšen je narodni poslanik Loustalot.

Podmornički rat

Veliki admiral Tirpitz o sudbini Engleske

Köln, 17. januara.

U razgovoru sa berlinskim zastupnikom „Kölnische Volkszeitung“ a veliki admiral Tirpitz je o pregovorima u Brest-Litovsku a na pitanje, da li će se, radi prisiljavanja Engleske na mir, rat morati voditi u nedogled, izjavio ovo: „Za mene je i za sva mjesta, koja su to pitanje proučila, van svake sumnje, da mi Englesku možemo prisiliti, ako s podmornicom budemo držali rat u zaptu, i to možemo je prisiliti u sasvim doglednom vremenu. Engleska ne može izbjeći svoju sudbinu. To ista ma Engleska tačno uvidja.“

Lažno Lambertovo saopštenje.

Tri put veća potopljenja, od gradnje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Rotterdam, 17. januara.

Po jednoj naročitoj londonskoj vijesti „Titenstagen“ izjavio je lord Lambert na jednom skupu poljoprivrednika ovo: Prošle godine je tri puta više potopljeno brodova, nego što je sagrađeno. To su neprijatna saopštenja, ali ja ih imam iz dobrog izvora.

Samostalna Finska

Švajcarska priznala finsku samostalnost.

Kb. Bern, 16. januara.

Švajcarska je priznala finsku samostalnost.

Pitanje alandskih ostrva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Bern, 17. januara.

„Agence Havas“ javlja iz Stockholma: Swinhuwud je izjavio, da Finska neće ustupiti alandska ostrva Švedskoj.

Italija u ratu.

Opšte nezadovoljstvo u Italiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Lugano, 17. januara.

Zbog držanja Engleske, a osobito Amerike u stvari talijanskih ratnih ciljeva, vlada u cijeloj Italiji vrlo veliko nezadovoljstvo. Cijela skoro štampa napada Sonnina, koji da je jedini kriv svim neuspjesima.

Tako piše „Secolo“, da svu krivicu nosi nepoznavanje talijanskih zahtjeva i aspiracija u inostranstvu, a za to je odgovorna vlada, koja nije nikada ništa preduzela, da informira saveznike i neutralni svijet o ratnim ciljevima Italije.

„Corriere della Sera“ mnogo je zabrinut zbog toga, kako će se svršiti rat. Po njegovom mišljenju morala bi Italija preuzeti inicijativu, da sporazum zajednički odredi svoje ratne ciljeve, pa predbacuje također Sonninu, da on zanemaruje talijanske interese i ne zastupa ih prema saveznicima onako, kako bi trebalo.

Borbe na zapadu

Vjerovatno odstupanje generala Haiga (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Zeneva, 17. januara.

„Echo de Paris“ javlja iz Londona, da će, osim promjena koje su već izvršene u engleskom glavnom stožeru u Flandriji, biti još i daljih važ-

nih ličnih promjena. U Parisu se govori o vjerovatnom odstupanju generala Haiga. Smjenjivanje Haiga pripisuje se u glavnom Clemencau-u i njegovom rovaranju. Govori se, da je on izjavio, da više ništa ne stoji na putu imenovanju generalisima za sve vojske sporazumnih sila.

Novačenja u Engleskoj.

Kb. Washington, 17. januara.

(Reuterov izvještaj). Na zahtjev vojnog ministarstva podnio je Chamberlain, predsjednik vojnog odbora u senatu, zakonski prijedlog o unošenju u vojne spiskove sviju onih muškaraca, koji su od 5. juna 1917. god. na ovamo napunili 21. godinu. Ovom mjerom žele da ostvare zahtjeve vrhovnog maršala generala Crowdena. Prema tome bi se, za sve vrijeme dok traje rat svake godine uvrstilo u vojsku 500.000 ljudi.

Najnovije brz. vijesti

AFERA KALLNACH RIJEŠENA.

Kb. Bern, 16. januara.

Francuska je vlada preko svog poslanika u Bernu izjavila svoje žaljenje zbog izbacivanja bombi na Kallnacha i obećala da će platiti svaku odštetu.

Sa Balkana

BUGARSKA.

Narodni kongres u Dobruđi.

Sa pariske Eifelove kule proneta je ovih dana vijest o tobožnjim bugarskim intrigama u Dobruđi. Ujedno se tvrdi, da održani narodni kongres u Badađagu nije predstavljao na od, već da je učesnike toga kongresa na isti uputila bugarska vlada. Tome na suprot smatra glavni odbor Dobruđe za svoju dužnost, da u ime zastupnika središnjeg narodnog savjeta izlavi ovo:

Na narodnom kongresu Dobruđe, koji je održan u Badađagu 17. i 18. decembra prošle godine, učestvovalo je 100 zastupnika građanskih i seljačkih, koji su slobodno birani. Među ovima nijesu samo Bugari, već ima Turaka, Rusa, Lipovana, Nijemaca, pa i samih Rumunja, koji su svi stanovnici dotičnih mjesta u Dobruđi. Po želji samog stanovništva nijesu zastupnici bugarske vlade uzeli udjela ni u organizaciji, ni na kongresu. Središnji narodni savjet je čisto privatna organizacija, koja je posle oslobođenja ispod rumunjskog jarma spontano proizišla iz sredine stanovništva Dobruđe.

Prisajedinjenje Pirota Bugarskoj.

„Moravski Glas“ javlja, da su stanovnici Pirota uputili brzojav ministru predsjedniku Radoslavovu, u kome izjavljuju, da su oni Bugari i da žele da kao takvi za vječita vremena budu prisajedinjeni bugarskoj otadžbini. Rečeni list primjećuje na to: Pirot je grad, čija je prošlost za Bugare sveta. U toku cijele bugarske povjesnice bio je on nerazdvojno vezan našom otadžbinom. U doba bugarskog preporodjenja i borbe za crkvenu nezavisnost bio je Pirot jedno od najvažnijih mjesta, u kome su njegovane bugarska misao i bugarska narodna svijest. Godine 1878. pošlo je Srbima za rukom, da vjerolomno prisvoje sebi moravski kraj, a s ovim i Pirot, koji su se borili za bugarsku slobodu. U zalud su bili svi protesti i sve molbe građana, da ih ne odvajaju od Bugarske. Jedva što je Bugarska postala slobodna, a već su njezini pojedini dijelovi bačeni u novo ropstvo. Poslije teških nećaća pozdravlja sad moravski kraj svoju otadžbinu onom radošću, kojom dijete, silom otrgnuto, pozdravlja svoju mater. Na srdačni uzvik Piroćana odgovara Bugarska ovim riječima: Sve želje, natopljene krvlju mojih sinova i zaograničene mojim mačem, ostaće za uvijek moje i ni jedna neprijateljska ruka neće ih moći da podvrgne u svoje ropstvo.

Kterka brižne majke

može samo tada biti lijepa, ako ima uvijek kod kuće Diana Alabaster puder i Creme koji se posuda mogu dobiti. Mala doza ili lončić K 2—Velika 4.—Glavno prodavalište: „Diana“ trgovaca A. G. Budimpešta V. Nador utca 6.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je petak 18. januara po starom 5. januara — Rimokatolici: Priska dj. m.; pravoslavni: Teopempa (Krst-dan).

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći.

C. i k. vojnički dom: Citonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Beogradski orkeum (u zlimskom pozorištu, prije Boulevard): Početak predstave u 730 sati uveče.

Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 54 (Kolozeum); Tri predstave za gradjanstvo. Prva u 3, druga u tritvrt na 5, a treća u četvrt na 7 sati uveče. — C. i k. gradjanski kino na terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati uveče predstava za gradjanstvo.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmicu od 13. do uključivo 20. januara 1918. obavljaje noćnu službu u Beogradu ove ljekarne. Dr. Panić, Saborna ulica 77, Deini, Knez Mihajlova ulica 1, Niko-116, Bitoljska ulica 2, Protić, Kralja Milana ulica 87.

Posjeti bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brno“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtak i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Kužna bolnica: Posjeta nije dozvoljena. Obavještenja o bolesnicima dnevno od 11 do 12 sati prije podne na ulazu u bazu bolničke zgrade sa strane Vidinske ulice.

Vojno parno toplo kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — I. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne.

2. Parno kupatilo za časničke i njima ravnim činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — Za gradjane muškog pola otvoreno je parno kupatilo ponedjeljkom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane odredjene za gradjanstvo (ponedjeljkom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Raspored bogoslužjenja na Bogojavljenje.

Sutra na Bogojavljenje izvršiće se u beogradskim crkvama bogoslužjenje po ovome rasporedu:

Izjutra: veliko večerje s litijom u nastavku s jutrenjem u 6 sati izjutra. Liturgija u nastavku jutrenja u 8 sati izjutra.

Po liturgiji vodoosvećenje u svima crkvama osim Saborne crkve. Vodoosvećenje za ovu crkvu izvršiće se na Savi.

Toga radi iz Saborne crkve krenuće litija na Savu u 9 i pol sati u prisustvu car. i kr. vojnih vlasti.

Na slučaj rdjavog vremena vodoosvećenje i za ovu crkvu izvršiće se u crkvi.

Svečana bogoslužjenja.

Na dan Bogojavljenja odslužiće se u svima beogradskim crkvama svečana bogoslužjenja.

Svečanost će u ponekim crkvama uveličati svojim pjevanjem i neka pjevačka društva.

Tako: u Sabornoj crkvi pjevaće članovi beogradskog pjevačkog društva najbolje partije svečanih pjesama o velikim praznicima od St. St. Mokranjca, liturgiju (II. dio) od Čajkovskog i psalam: Bože, Bože moj od Grigorijeva.

U Voznesenskoj crkvi stalno pjevaju članovi pjevačkog društva „Stanković“. Sada će pjevati svečanu liturgiju u partijama od St. St. Biničkog i Bartnjanskog.

Na samoj litiji, koja kreće iz Saborne crkve, pjevaće naročite pjesme mješovitih zbor diaka muške realne gimnazije.

Evangeličko bogoslužje.

U nedjelju 20. januara, u 10 sati prije podne, držaće u evangeličkoj crkvi u Vuka Karadžića ulici broj 9, vojni etapni sveštenik Holzhausen iz Smedereva evangeličko bogoslužje u njemačkom jeziku.

O Novoj godini — za beogradsku sirotinju.

Gospodjice Lepasava T. Stojanović, Ljubica Stanićeva i Nadežda B. Markovićeva prilikom Božeka Nove Gođine 1918. prikupile su od plemenitih darodavaca svotu od 120.— kruna i istu predale strotinjskom odjelenju opštine grada Beograda za pomaganje beogradske sirotinje.

Preseljenje okružnog zapovjedništva Beograd-grad.

Okružno zapovjedništvo Beograd-grad preseljeno je u zgradu, gdje se prije nalazilo okružno zapovjedništvo Beograd-okrug, Miloš Veliki ulica, kraj brzojavne i telefonske centrale (bivše ministarstvo finansija). Uredo-

SIMFONIJSKI KONCERAT

u pozorišnoj dvorani posadne menaže „Kasina“

Terazie 25.

U ponedjeljak 21. januara 1918. godine

Sjedišta u orkestru mogu se dobiti uz cijenu od K 5.— u knjižari „Süd-Ost“ (Jugo-Istok) i na dnevnoj blagajni Terazije 25).

vanje je u novim prostorijama već započelo.

Obustava gradjanskog putničkog saobraćaja na pruzi Beograd—Niš.

Zbog ukidanja putničkih vozova br. 102 i 108 na pruzi Beograd—Niš obustavlja se gradjanski putnički saobraćaj i prenos gradjanskog prtljaga. Od 17. ov. mj. mogu gradjanska lica samo po službenom poslu putovati željeznicom, ako se iskažu nalogom vojne vlasti za putovanje. Gradjanski putnički saobraćaj na linijama državne pruge „Jug“ ostaje i na dalje na snazi kao i do sad.

Karte za suve šljive i pekmez.

Opština grada Beograda nabavila je svjesnu količinu suvih šljiva i pekmeza, koju će prodati gradjanstvu za ličnu upotrebu.

Suve šljive i pekmez izdavaće se na osnovu kupona za iste, koji su već izrađeni i juče ih je ekonomno odjeljenje opštine grada Beograda izdalo kotarevima opštine grada Beograda.

Kuponi se već mogu dobiti u svima kotarevima. Prođja svih šljiva i pekmeza objaviće se naknadno.

Pisma za Švajcarsku.

Švajcarska uprava pošta uvela je ovih dana nov propis za pismonosni saobraćaj u zemlji.

Po tome propisu povišena je taksa za pismonosne pošiljke u zemlji. Taksa za pisma koja se šalju iz Srbije ostala je ista. Prema tome, na dopisnicu koja se šalje iz Srbije za Švajcarsku i u buduće treba utisnuti poštansku marku od 11 helera.

Vjeridba.

G. Gjorgje Lazarević, stud. techn. vjerio se sa g-com Stefanijom Schneider.

Predstava za gradjanstvo u c. i k. vojničkom kinematografu.

Danas, 18. januara, biće u c. i k. vojničkom kinematografu tri predstave za gradjanstvo. Prva će biti u 3, druga u 3/4, a treća u 1/7 sati poslije podne.

Otumaralo ovčarsko pseto.

Otumaralo je jedno njemačko pseto od 3 mjeseca, koje se vabi „Luks“. Ko ga nadje, neka ga uz nagrađu preda u etapnoj staničnoj menaži na Terazijama br. 25.

Dnevna temperatura u Beogradu.

17. januara: maksimum u sijenci +6.8 (prema jučerašnjem hladnije za 4 stepena), na suncu +10.3 (hladnije za 8.7 stepena). Temperatura zemljine površine +1.2 (—0.0), minimum +4.9 (toplije za 3.9 stepena).

Vrijeme na Balkanu.

17. januara izjutra: U Srbiji i na albanskom primorju nebo zastrto, djelimično kiša. U Vlaškoj i zapadnoj Bugarskoj oblačno; u ostalim krajevima vedro.

Vijesti iz unutrašnjosti

Vrnjačka Banja.

Pišu nam iz Vrnjačke Banje: Prošlogodišnja sezona u ovdajšnjoj banji bila je neočekivano iskorišćena. Blagodareći razumijevanju banjske uprave, posjetioci su bili u svemu zadovoljeni. Kupališne instalacije funkcionalne su za sve vrijeme potpuno pravilno. Posjete je bilo iz sviju krajeva Srbije, a tako isto i iz Austro-Ugarske. Sada se čine potrebne pripreme za iduću sezonu, ali zato rad banje ipak nije potpuno obustavljen.

Narodna privreda

Povišena cijena žižicama.

Povodom ponovo povećanih proizvodnih troškova cijena žižicama je u srpskom zaposjednutom području povišena od 9 na 12 helera od kutije. Kao što je poznato monopol žižica je austro-ugarska vojna uprava uzela, kao što je bilo i u Srbiji u mirno doba, kao izvor prihoda, čiji prinos ima da pokrije troškove uprave, kao i prinosi poreze. I ako su žižice još u mirno doba prodavane u Srbiji po 5 helera kutija, austro-ugarska vojna uprava nije povišavala cijenu

žižicama, i ako su proizvodne cijene još u početku rata znatno bile poskupile; cijena im je bila ostala kao i za vrijeme srpske monopolske uprave. Povodom povećanih troškova oko izrade, cijene se postepeno morale povišavati, dokle najzad nijesu dospjele do 12 helera od kutije. Ali kad se cijene žižicama u posjednutom području Srbije uporede s cijenama to robe u pozadini, onda se vidi, da je monopol žižica u Srbiji jevtiniji. Razlika između ovdajšnih monopolskih cijena i cijena u pozadini, gdje su žižice predmet slobodne trgovine, bivalja je sve veća, tako da su najzad žižice u pozadini upravo dva put više koštale prema monopolskoj cijeni u Srbiji. Dok se žižice ovdje moglo dobiti po 9 helera kutije, plaćala se u pozadini kutija 14 i 20 helera. Povišenje, koje je sad nastupilo i koje je opravdano poskupljenim prilikama proizvodnje, vrlo je neznatno u sravnjenju s cijenama u pozadini, jer su i sadanje monopolske cijene mnogo niže od prodajne cijene u pozadini.

Proizvodnja konoplje.

U koliko je u prošloj godini podbacila u Srbiji proizvodnja vune, u toliko je više konoplja nadoknadila manjak. Priličnu količinu dao je smederevski okrug, a zatim okruzi: valjevski, šabački, kruševački, mitrovički, pazarski i čačanski. Nepreradjena konoplja preprodavana je za izvoz, a preradjena ostavljena je za domaću upotrebu.

Fabrika u Mladenovcu.

Od prošle berbe voća, kako nam javljaju, instalirana je u Mladenovcu fabrika marmelada. Ova fabrika izradjuje marmelade od raznih voćaka, koje se nabavljaju, po kupovnoj cijeni, od privrednika iz raznih krajeva Srbije. Na radu u fabrici zaposleno je gradjansko stanovništvo, kome se na taj način stvara mogućnost povoljnijeg materijalnog održavanja.

Posljednje brzojavne vijesti

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlin, 17. januara.

Zapadno bojište:

Nikakvih većih borbenih djelatnosti. U mnogobrojnim odsjecima fronta izvidjačke borbe. Sjeverno od Paschendaele, na Scarpi, kod Vendhuille i St. Quentin a zarobljeno je nekoliko Engleza.

Istočno bojište:

Nema ničeg novog.

Mačedonsko bojište:

U zavijutku Crne Reke trajala je i dalje pojačana topnička djelatnost.

Talijansko bojište:

Kod svojih bezuspješnih s teškim gubicima skopćanih napada 14. i 15. januara izgubili su Talijani 12 časnika i više od 300 vojnika.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

PRED KERJENSKIJEVIM UAPŠENJEM?

Kb. Stockholm, 17. januara.

„Rječ“ javlja, da je boljševikima uspelo, da Kerjenski pronađu u petrogradskom stanu jednog socijalno-revolucionarnog gradskog vijećnika. Predstoji njegovo uapšenje.

NOVO SRPSKO POSLANSTVO.

Kb. Stockholm, 17. januara.

Srpska je vlada ustanovila poslanstvo u Švedskoj, a za otpravnika poslavlavila je dra Milana Rakića. Kralj ga je primio u audijenciju radi predaje akreditiva.

CIJENE OGLASIMA:

Osnovna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osnovna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Dentista F. B. Brill
Beograd,
Makedonska ulica broj 3.
(do pošte)
„Amerik. specialista“

ZUBE vještačke u zlatu i u kancuku samo se u mene ateljeu izrađuje po najboljem originalnom americkom sistemu. Prihvaćeno od 8-12 i 2-6.

ZUBNI LEKAR
KRISTINA ORLUŠIĆ
Beograd, Terazije br. 9.
I. sprat.
Ord. od 8-12 prije podne.
i od 2-6 poslije podne.
Vještački zubi u zlatu i kancuku, sve vrste plombi, vađenje zuba bez bola, — liječenje i čišćenje zuba. 34886-1

Kupovine i prodaje.
Ženske cipele
plittke i duboke, odlične, predratni materijal, br. 34-38. Po volje cijene. Na par i na više. Radnja Kralja Aleksandra ulica 10. 34815-2

Kasa
za prodaju. Upravitelj gostioničara kod kafane „Avata“, Gimnazijska ul. 15. 34704-2

Na prodaju
4 šivača mašina „Singer“ sa razvaranjem, skoro nova, 1 tepih (zastirac) vunen, za pod. 3 1/2 metra dužine i 3 metra širine, 2 žaketa ženska kraca (1 vunen, a 1 plišani, dobro falfiran (zimski) i 1 mačka ženska oko vrata. Upravitelj Anka Rakić, Vrljijska (Molerova) ulica (prodavni) broj 81, treća vrata u dvorištu desno. 34730-2

Vina Crnog
može se dobiti litar po 4 Kr. Drugarska Kasa, Balkanska br. 62. 34737

Namještenja.
Traži se
kabinica za Grand Hotel „Stupiti“ može odmah. 1040-8

Traži se
kod tri osobe, žena, koja zna da kuva i ostali poslovi da radi, u reon ne ide, plata dobra, javiti se od 10-2 zvoniti. Smitlanca 41. 34720-3

Djevojku
za poslove po sobama i kuhinji za 2 osobe tražim. Upravitelj od 10-12 sati prije podne u Makedonskoj ulici 23. I. sprat desno. 34715-3

Djaci
koji bi hteli za godinu dana da svrše III i IV razred gimnazije, neka se obrate u Hilendarsku ul. broj 42. 34681

Stanovi.
Traži se
jedna namještena soba sa zapeblim ulaskom u blizini bolnice „Brčko“ III „Brün.“ Javiti uredništvu pod znakom: „Fahrić 725.“ 34732-4

Razno.
Isak Levy, advokat
za kancelarijom Kn. Mihajlova 47, gdje se vrši naplata poreze. 34663-5

Pas ovcar
namno-smedje boje, star 3 mjeseca, odziva se na ime „Lux“, otumarao. Predati u Etappenratlonsmenage, kancelarija za prijavljivanje, Terazije 25, gdje se dobi i nagrada. g.

Usljed bolesti u kući, o našoj slavi sv. Jovanu, ne možemo primiti posjete.
Porodica Spridonović
34716-5 Novopazarska ul. 28.

Moju slavu, Svetoga Jovana, ove godine neću slaviti.
Vitomir Milić
2868-5 učitelj, G. Milanovac.

Milica A. Grujićeva,
zbog smrti svoje dobre mame, ne može primiti posjete o svojoj slavi Sv. Jovanu. 34734-5

Advokatska kancelarija
Živojina M. Simića
advokata
nalazi se u Pivarskoj, predie cetinjskoj ulici br. 23. Prima od 8-9 prije i od 2-3 sata poslije podne. 34667-5

Blagodarnost
Zauzimanjem gospodje Julke Ostojčke i Anke Markovičke, te gospodjice Mare Popović-Laoiac, prikupljen je milodar za srpske zarobljenike u Beogradu.
Srpski zarobljenici makar da su udaljeni od svojih milih i dragih, provedoše nastojanjem plemenitih gospodja i gospodjica, a pomoću Beogradskog gradjanstva, ipak prijatelno i veselo novu 1918. god.
Pored ručka, koji je bogato spremljen za nas, dobili smo i novčane pomoći, svaki po 8 kruna.
Ovim putem izjavljujemo veliku blagodarnost svima komandantima, pretpostavljenih vlasti, kao i našim komandantu logora, gospodinu kapetanu, koji su izasli u susret gospodjama i gospodjicama, da nam pruže tu pomoć.
Našim dobrovtorkama i ostalim beogradskim gradjanima koji su nas pomogli dobrovoljnim prilogom, izjavljujemo najveću blagodarnost, i upućujemo tople molitve Bogu za njihovo zdravlje. 34724

Srpski Zarobljenici,
Beograd.

Milosa Grujicu, Gyerk, Hont megye, javlja se svome ocu Mileti Grujicu, selo Zabrdje, srez mlavski, okr. požarevački, da je živ i zdrav i neka mu se otac javi preko Beogradskih Novina ili pismom na adresu: Okas Peterni — Milosav Grujić, Gyerk-Hont megye, U. P. Ipolyasg, Ugarska. A 2870

Oglašnje u
„Beogradskim Novinama“.
Gradjanski sud c. i kr. okr. zapovjedništva u Šapcu.
G.Nr. 940/8 1917 god.

Objava.
Sima Vujić iz Šapca umro je 22. februara 1917. godine u Šapcu.
Pozivaju se ovim svi oni, koji žele bilo kakvo nasljedovno potraživanje na njegovu zaostavštinu, da se u roku od jedne godine, računajući od dana oglašjenja, prijave kod ovoga suda, jer će se u protivnom slučaju saostavština, kojoj je postavljen ostavinskim upraviteljem Dragić Marković iz Šapca, sa ostalima raspraviti, koji dokažu, da pripadaju na nasljedstvo, kao i svoj nasljedovni naslov, te će se njima zaostavština i ustupiti.
Šabac, 22. decembra 1917.
Dr. Bándy, m. p.
sudija za isvanparbene stvari. 1076

Gradjanski sud c. i kr. okr. zapovjedništva u Šapcu.
G.Nr. 200/9 1917 god.

Objava.
Mića Dilberović, iz Šapca, umro je mjeseca februara 1918. u Šapcu.
Pošto je ovome sudu nepoznato, da li i kojima osobama pripada pravo na njegovu zaostavštinu, to se ovim pozivaju svi oni, koji na zaostavštinu s bilo kojom pravnog razloga žele podići koji pravni zahtjev, da svoje nasljedovno pravo u roku od jedne godine, računajući od dana oglašjenja, prijave to ovome sudu, jer će se inače zaostavština, kojoj je međutim postavljen ostavinskim upraviteljem Dušan Popović, iz Šapca, raspraviti s onima, koji se prijave i svoj nasljedovni naslov dokažu, i njima će se prisuditi.
Ujedno imaju svi povjerioci zaostavštine svoje tražbine do 1. aprila 1918. ovome sudu prijaviti, jer će se inače zaostavština bez obzira na njihova potraživanja raspraviti.
Šabac, 22. decembra 1917.
Dr. Bándy, m. p.
sudija za isvanparbene stvari. 1076

Stare i neupotrebljive kao poljane
GRAMOFONSKE PLOCE
primaju se po najvećoj cijeni kod Arona Kaldarona,
Kralj Milana ul. 116, ugao Kralj Milutinova. 34658

EKSPOZITURA
MAGJARSKE ESKONTNE I MENJAČKE BANKE
U BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA ULICA BR. 32.
izvršuje isplate pismenim i telegraf.
skim putem ratnim zarobljenicima i
interniranim licima pod najpovoljnijim
uslovima. 34109

Savjetnik Ekspoziture Kosta J. Popović
Direktor Narodne Banke.

Naše krasno i jedino djete, naše blago, život, nada, naš mili sin
† Stevan (Stevće) Baša
student II g. prava na Pariskom fakultetu,

podleže kratkoj ali teškoj boljci noću 13. decembra u cvijetu mladosti u svojoj 21. godini, a sahranjen 15. decembra 1917. god. u Parizu, ostavivši nas, da za njim za navek tugujemo.
O svojoj neprebolnoj rani izvijestavamo prijatelje, rođjake i drugove svoga sina.
Beograd, 12. januara 1918. god.

Neutešni roditelji otac: Sima Baša, trgovac; mati: Paraskeva; Duboko ožalošćeni: stric i strina Jovan i Katica Baša; deda Djordje; stare majke: Marija i Anastasija Stefiki; tetke: Teano D. Mironju, Paraskeva Kričić, Ana Krallisi; teče: Konstantin Kričić, Periklis Krallisi; ujac: Ilija Stefiki, Konstantin Zotta i ostala mnogobrojna rodbina. 34670

Aleksije Janjuš iz Dečeva, općina Ivanje, neka se javi svojim. Umojlava se svaki koji učita ovaj oglas, da javi preko ovih novina ako što zna o Aleksiju. Javio se zadnji puta u martu 1916. godine iz Samodorja. Isto da javi za Vasu Bjelčica iz Drenove, općina mlavoševska i Sretana Kneževića iz Bistrice, zarobljenika I. čete, 2. bataljona, 4. puka, koji se zadnji puta javio iz Bugarske prije 6 mjeseci. Javiti molim na adresu: Ilija Djordjević, Priljepolje.

Jovanu Premoviću, Geneva. Vašu sam kartu od 11-XI primila. Hvala na izvještaju. Ovom prilikom molim da dostavite odboru sledeće: Bila sam opštinski pisar, sa platom 90 dinara, u Radovištu, okrugu bregalnički (Makedonija), sve do oktobra 1915, do opšteg povlačenja. I kao takav činovnik primila sam iz Svajcarske 158 kruna 16-VIII-1917, preko Wiener Bank-Vercia. Pošto sam u velikoj oskudici, a nemam zanimanje ni prihod, to molim odbor da ima u vidu i da mi u buduću šalje. Julijana Stojanović, student, Kralja Aleksandra br. 133, Beograd. 34717-8

Jovanu Premoviću, Geneva, da dostavi Fögel, Weesen + Schweiz. Molim izvjestite mog muža Gavru Dimića, da sam u oskudici, i da mi što prije novac pošalje. Zdrava sam sa djetetom. Unaprijed blagodarna Vidosava G. Dimića, Beograd. 34729-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim da bi mi izdjevstovail da dobijam invalidski pomoć, a na koju imam pravo po riješenju sudskom, od 22. decembra 1914. god., jer mi je muž Arsenije Pavlović, zemljoradnik iz Lopatnice, sreza žičkog, okruga čačanskog kao obaveznik 4. čete, 3. bataljona, 19. pešadijskoga puka, I. poziva sumadrijske divizije, poginuo u Albaniji 1913., a ostala sam sa dvoje nelake djece. Blagodarna vam Milja Pavlović iz Lopatnice, sreza žičkog, okruga čačanskog. A 2871

Gradjanski sud c. i kr. okr. zapovjedništva u Šapcu.
G.Nr. 940/8 1917 god.

Objava.
Sima Vujić iz Šapca umro je 22. februara 1917. godine u Šapcu.
Pozivaju se ovim svi oni, koji žele bilo kakvo nasljedovno potraživanje na njegovu zaostavštinu, da se u roku od jedne godine, računajući od dana oglašjenja, prijave kod ovoga suda, jer će se u protivnom slučaju saostavština, kojoj je postavljen ostavinskim upraviteljem Dragić Marković iz Šapca, sa ostalima raspraviti, koji dokažu, da pripadaju na nasljedstvo, kao i svoj nasljedovni naslov, te će se njima zaostavština i ustupiti.
Šabac, 22. decembra 1917.
Dr. Bándy, m. p.
sudija za isvanparbene stvari. 1076

Gradjanski sud c. i kr. okr. zapovjedništva u Šapcu.
G.Nr. 200/9 1917 god.

Objava.
Mića Dilberović, iz Šapca, umro je mjeseca februara 1918. u Šapcu.
Pošto je ovome sudu nepoznato, da li i kojima osobama pripada pravo na njegovu zaostavštinu, to se ovim pozivaju svi oni, koji na zaostavštinu s bilo kojom pravnog razloga žele podići koji pravni zahtjev, da svoje nasljedovno pravo u roku od jedne godine, računajući od dana oglašjenja, prijave to ovome sudu, jer će se inače zaostavština, kojoj je međutim postavljen ostavinskim upraviteljem Dušan Popović, iz Šapca, raspraviti s onima, koji se prijave i svoj nasljedovni naslov dokažu, i njima će se prisuditi.
Ujedno imaju svi povjerioci zaostavštine svoje tražbine do 1. aprila 1918. ovome sudu prijaviti, jer će se inače zaostavština bez obzira na njihova potraživanja raspraviti.
Šabac, 22. decembra 1917.
Dr. Bándy, m. p.
sudija za isvanparbene stvari. 1076

Stare i neupotrebljive kao poljane
GRAMOFONSKE PLOCE
primaju se po najvećoj cijeni kod Arona Kaldarona,
Kralj Milana ul. 116, ugao Kralj Milutinova. 34658

EKSPOZITURA
MAGJARSKE ESKONTNE I MENJAČKE BANKE
U BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA ULICA BR. 32.
izvršuje isplate pismenim i telegraf.
skim putem ratnim zarobljenicima i
interniranim licima pod najpovoljnijim
uslovima. 34109

Savjetnik Ekspoziture Kosta J. Popović
Direktor Narodne Banke.

Naše krasno i jedino djete, naše blago, život, nada, naš mili sin
† Stevan (Stevće) Baša
student II g. prava na Pariskom fakultetu,

podleže kratkoj ali teškoj boljci noću 13. decembra u cvijetu mladosti u svojoj 21. godini, a sahranjen 15. decembra 1917. god. u Parizu, ostavivši nas, da za njim za navek tugujemo.
O svojoj neprebolnoj rani izvijestavamo prijatelje, rođjake i drugove svoga sina.
Beograd, 12. januara 1918. god.

Neutešni roditelji otac: Sima Baša, trgovac; mati: Paraskeva; Duboko ožalošćeni: stric i strina Jovan i Katica Baša; deda Djordje; stare majke: Marija i Anastasija Stefiki; tetke: Teano D. Mironju, Paraskeva Kričić, Ana Krallisi; teče: Konstantin Kričić, Periklis Krallisi; ujac: Ilija Stefiki, Konstantin Zotta i ostala mnogobrojna rodbina. 34670

Jovan Premović
Casse 3545 M. B. Geneve.

4609, Svetozaru Ruvidiću apotekaru i Tošil Spasojeviću, advokatu, Niš. Mole se da izvjeste Darinku, ženu Milutina Savića, pekara na Stambol kapiji do kafane „Smederevo“, da je Milutin zdrav i da su zdravi: Vlajko Ilić, Stavra Pejčić, Ljubomir Zojić, Dragi Zdravković, Milan Pecarski, Vlajko Mitić, Koda Stamenković, Koča Nikolić i Dimitrije — Mina Radenković. Jelene Živković udove. Cara Lazara ulica 32, kod Monopola, sinovi, unuci i zet zdravi. Stavri Mitiću bečlij, vinaru, javlja Božidar maturant, da je zdrav i pita za svoju majku. Svi se mole za izvještaj. Todor Stanković.

4610. Bankarskim činovnicima novčanli zavoda, Udruženje bankarskih činovnika rekonstruisano je u cilju pomaganja bankarskih činovnika novčanli zavoda. Zato se mole svi bankarski činovnici kako oni ostali u Srbiji, tako i oni koji su zarobljeni ili internirani, da nam preko Premovića etc., odmah dostave svoje tačne adrese i zavod u kome su bili. Uprava.

4611. Mladenu F. Ljubinkoviću trg. Beograd. Dao sam obavezu za Marka da mu svakoga mjeseca počev od 1. decembra ove godine dajem jednu stotinu i devedeset kruna radi produženja škole u Francuskoj. Gornju odgovarajuću sumu polazi svakoga mjeseca mojoj Mari. Budi na ruci da majka nadje zajam na kuću do dvije hiljade kruna, kako moji nebi oskudjevali. O Marku sam se brinuo i brinuću se kao o svojoj deci. Milan M. Trpković, okružni ekonom; pošta 999-10.

4612. Doktoru Antiću, Kragujevac. Primite uvjerenje moga dubokog poštovanja i najsrdniju zahvalnost za ukazanu besplatnu pomoć mojoj djeci, za vrijeme njihove bolesti u dva maha. Petar A. Djordjević.

4613. Dari M. Stanojlović, Leskovac. Draga Daro. Čitao sam tvoj oglas od 8. i Kalmanov od 17. jula. Pisao sam i Kalmanu i ocu, da ti priteknu u pomoć. Do sada sam poslao 6 pošiljaka, dvije preko kum Sime, a 4 na tvoju adresu. Sve iznose oko 4000 kruna. Gledaj predji kod moga oca, biće lakše. Pisao sam učiteljici i Ljubici Nik. Živanovića u Krnjevo, da ti budu na ruci kada dođeš. Obe su blizu stanice. O prelasku javi zbog adrese. Od sada ću slati preko Kalmana 250-300 franaka mjesečno. Zašto ne javljaš ništa o majci? Jeli zdrava? Srdačno vas pozdravlja vaš Mata.

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj su-pruzil i njeznoj materi
† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vidizky,
koja je svoju plemenitu dušu ispuštila posle teške operacije 20. januara 1917. u Beogradu, davavćemo godišnji pomen u Učicu u Sabornoj crkvi u subotu 19. januara ove godine u 10 sati prije podne.
Molimo sve prijatelje i poznanike, da izvole prisustvovati ovom tužnom pomenu.
Učice, 8. januara 1918 god.
Ožalošćeni: suprug Ljubomir Subotić apotekar sa decom: Angjom, Danom, Djurom i Desom. 34645

Javljamo našim srodnicima i prijateljima, da ćemo našoj rano preminuloj
† Staniji - Nini
i kćerkici joj
† Ljubici
davati tro-godišnji pomen 19. ov. mjes. u crkvi Sv. Nikole, na novom groblju u 11 sati prije podne.
Beograd, 17. januara 1918.
Kralja Aleksandra ulica 49.
Ožalošćeni: suprug Milisav Lazarević trg.; sestra Kosara; brat Miloš Lukić trg. i ostala rodbina. 34738

Sa bolom u duši, javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo davati četrdesetodnevni pomen našem milom i dragom sinu, bratu i sestriću
† Miloradu Stojanoviću
studentu,
u crkvi Sv. Nikole na novom groblju 19. o. m. u subotu u 10 sati prije podne.
Beograd, januara 1918.
Ožalošćeni do groba: otac Stanoje; mati Draga; braća: Lazar i Kostja; ujac: Dr. G. Jovanović i Svetolik Jovanović. i ostala rodbina. 34738

Srodnicima i prijateljima javljam, da ću u ovdasšnjoj crkvi „Cara Lazara“ na dan 16./29. o. m. u 10 sati prije podne, davati dvogodišnji parastos mojoj supruzi
† Malini
godišnji keeri
† Radmili - Radi
moleći srodnike i prijatelje da prisustvuju ovom tužnom pomenu.
Kruševae, januara 1918.
Ožalošćeni: Vasilije Zdravković, trg. i sin Miodrag. 34738

Sa bolom u duši javljamo srodnicima, prijateljima i poznanicima, da ćemo našoj nikad neprežaljenoj
† Milici - Miciki
davati četrdeseto-dnevni pomen na groblju, parcela 21. u 10 sati prije podne u utorak 22. januara 1918.
Beograd, 17. januara 1918. god.
Ožalošćeni: nesrećni otac Sima Živojnović, penzioner; suprug Dr. Fran Mišo sa djecom i ostala mnogobrojna familija. 34742

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600

BELGRADER ORFEUM
ZIMSKO POZORISTE
(PRIJE BOULEVARD)
ULAZ SA STRANJE ZMAJEVE ULICE.
Danas u 1/2 8 sati u večer
PREDSTAVA
JANUARSKOG
PROGRAMA.

I. ELEKTRO-MEHANICKA
RADIONICA
Milutina S. Markovića
Terazije Nr. 8.
Vrši opravke: gramofona, šivaćih mašina i ostalih mehaničkih stvari. 1078

Beogradska tvornica šećera
traži veći broj valjanih mašinskih bravara, a isto tako i tokara željeza i metala. Plata dobra. 34731

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600

STIGLE SU
Prima Jegulje
IZ SKADARSKOG JEZERA.
UPITATI KOD
Peštanske Ugarske
Komerrijalne Banke
Beograd, Knez Mihajlova ulica 50.
ODELJENJE ZA ROBU. 1076

Traži mjesto.
Dama, vična pisanju na mašini, koja vlada srpskim i njemačkim jezikom, a svršila je 5 razreda gimnazije i kurs trgovačke akademije, traži odgovarajuće mjesto. Nastupiti može odmah.
Obratiti se upravi „Beogradskih Novina“ pod „Vrjedna.“ g

Našoj miloj, dobroj i nikad nezaboravljenoj su-pruzil i njeznoj materi
† Jeleni Ljub. Subotića
rođenoj Vidizky,
koja je svoju plemenitu dušu ispuštila posle teške operacije 20. januara 1917. u Beogradu, davavćemo godišnji pomen u Učicu u Sabornoj crkvi u subotu 19. januara ove godine u 10 sati prije podne.
Molimo sve prijatelje i poznanike, da izvole prisustvovati ovom tužnom pomenu.
Učice, 8. januara 1918 god.
Ožalošćeni: suprug Ljubomir Subotić apotekar sa decom: Angjom, Danom, Djurom i Desom. 34645

Javljamo našim srodnicima i prijateljima, da ćemo našoj rano preminuloj
† Staniji - Nini
i kćerkici joj
† Ljubici
davati tro-godišnji pomen 19. ov. mjes. u crkvi Sv. Nikole, na novom groblju u 11 sati prije podne.
Beograd, 17. januara 1918.
Kralja Aleksandra ulica 49.
Ožalošćeni: suprug Milisav Lazarević trg.; sestra Kosara; brat Miloš Lukić trg. i ostala rodbina. 34738

Sa bolom u duši, javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo davati četrdesetodnevni pomen našem milom i dragom sinu, bratu i sestriću
† Miloradu Stojanoviću
studentu,
u crkvi Sv. Nikole na novom groblju 19. o. m. u subotu u 10 sati prije podne.
Beograd, januara 1918.
Ožalošćeni do groba: otac Stanoje; mati Draga; braća: Lazar i Kostja; ujac: Dr. G. Jovanović i Svetolik Jovanović. i ostala rodbina. 34738

Srodnicima i prijateljima javljam, da ću u ovdasšnjoj crkvi „Cara Lazara“ na dan 16./29. o. m. u 10 sati prije podne, davati dvogodišnji parastos mojoj supruzi
† Malini
godišnji keeri
† Radmili - Radi
moleći srodnike i prijatelje da prisustvuju ovom tužnom pomenu.
Kruševae, januara 1918.
Ožalošćeni: Vasilije Zdravković, trg. i sin Miodrag. 34738

Sa bolom u duši javljamo srodnicima, prijateljima i poznanicima, da ćemo našoj nikad neprežaljenoj
† Milici - Miciki
davati četrdeseto-dnevni pomen na groblju, parcela 21. u 10 sati prije podne u utorak 22. januara 1918.
Beograd, 17. januara 1918. god.
Ožalošćeni: nesrećni otac Sima Živojnović, penzioner; suprug Dr. Fran Mišo sa djecom i ostala mnogobrojna familija. 34742

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600

Ugalj za domaću upotrebu
!! prispio !!
Prodaje se na Terazijama 38, u trgovini Dj. Mitrovića. 34600